

Super Magnificat

luculo habitauit in extremis ma-
ris ad atria glie celestis. etiaz dñi
viueret. **Beat'** igitur marie spūs
quē elegisti xpe et assūpisti. **Seq-**
tur vt iumentū fact' sū apud te.
De' em̄ sc̄sor est aie sc̄e s̄m augl.
Et ego sp̄ tecū. qz de' singulariē
fuit secū. **Tenuisti** manū dexterā
meaz q̄ spūalibus adaptat. et in
volūate tua deduristi me. non te/
meritate elata p̄cipitasti me. **Quid**
tādē. **Ecce** cōsimatio et cū glia su-
scepisti. i. surū ad te sūpisti. **Scio**
iā dō mihi sit in celo. **Scio** quid
a te volui sup fram. **Nūc** oino de
fecit a se cor meū et caro mea. dñi
absorptum est om̄e qd̄ mortale
erat in victoria. **Deus** cordis mei
et pars mea de' in eternū. **Pro-**
pter qd̄ magnificat anima mea
dñm. **Et** nos magnificem' deum.
cuius illustratione spūs. **Intelliga-**
mus que supsūt de cantico. dum
inrerim pausabimus.

Sequitur tractatus

quintus per didragma seu dia-
logum. **Qm̄** fecit dñs marie
magna qui potens ē. **Ubi** pri-
ma partitio est si maria passi-
biliter mouebatur.

Prima nocula

Quia fecit mihi magna q̄
potens est. **Discipulus**
Magna plane et inscruta-
bilis que fecit marie dñs. **Cupi-**
mus nihilomin' scrutari. si magni-

scvj.

ficans aia marie dñm passionat'
mouebatur ad eū. **Fuit** em̄ absqz
vlla dubitatōne sapiētissima at/
qz virtuosissima. **Passiones** vero
non cadūt in sapiētem sc̄dm stoi-
cos. quoz in hoc doctrinā multi
xpiani. p̄sertim anagogici ana-
chorite secuti sūt. dicentes virtuo-
sū si perfectus est ad nihil passio-
nabiliter affici. imo cōsequitur im-
passionabilitatez. circa res corpo-
reas tam in cupiscibili qz in ira-
scibili et ad hunc finem suas diri-
gebāt intentiones. **Et** hoc ipsum
collationes patrum et **Elima-**
cus et bernardus in scala trigin-
ta graduum manifestant.
Sed in contrarium est textus eu-
angelij narrans ipsam voluisse.
de quo dolore prophetauit sy-
meon. et tuam inquit ipsius ani-
mam pertransibit gladius. quod
in passione filij se presente et do-
lente sc̄dm doctores effectum est.
Magister Amplissimos fin'
habet questio tua que de passio-
nib' ē. super quibus habes opu-
scula specialiter edita conformi-
ter ad philosophos et catholi-
cos doctores. **Quid** igitur vis
molestus esse vel superfluous in
querendo. **Discipulus.** Mo-
ueor ad tollendum scrupulos.
imo laqueos magnos. qui pro-
ueniunt conscientijs timoratis ex
lectura taliū doctrinaz. que tepi-
dos et viciosos nominant om̄es

Tractatus

mōnachos nisi vicerint et erad/ cauerint funditus huiusmodi pas/ siones aut saltem toto studio co/ nentur ipsas euellere . quod asse/ qui plures reputant impossibile et frustra niti . cum audiunt ap̄m̄ consciū arcanorum dei prote/ stando gemere **S**entio aliam le/ gem in membris meis . in quibus scilicet est anima . repugnantem legi mentis mee . **E**t iterum . **C**aro concupiscit aduersus spiritū et spi/ ritus aduersus carnem . Conso/ nat cum experientia vox cōis do/ ctorum . q̄ primi motus non sūt in nostra potestate . dicente **Aug.** **N**on est in potestate nostra . qui/ bus visis tangamur **E**st autez conquisitio specialis de pulcerra ma et specialissima mulierum ma/ ria . si motus suos omnes habue/ rit in sua potestate et quousq̄ . **U**trum videlicet non potuerit non dolere visa morte filij **E**t ita de reliquis passionibus quereret per apprehensionem obiectorum variorum sub conuenientis et dis/ conuenientis ratione . **C**ū dixe/ rit x̄ps **T**ristis est anima mea vs/ q̄ ad mortem . qui tñ fuit incōpa/ rabiliter virtuosus . **M**agister **A**ltior est inquisitio tua q̄ estime/ tur a pluribus qui de passionib⁹ et peccatis et motibus primis lo/ quūtur assidue . **P**ossit initiū per/ scrutationis accipi a plurib⁹ . qui de passionib⁹ loquitur et moti/ b⁹ primis et peccatis **N**ihilomin⁹

v.

vna placet ad p̄ns quasi narrati/ ua triplicis processus qui fit in hōibus . p̄portionabiliter ad tri/ plices hierarchias angelorū . et scōm tres gradus hoim aialium rationabiliū et spiritaliū . **A**cci/ pe in primis puerulum . vtētem so/ lo sensu . et non rōe nec spū . **A**cci/ piamus alteruz vtentem sensu et ratiōe . sed non spū vel mente . **D**e/ cipliam⁹ tertiū vtentem sensu rōe et spū . **D**iscipulus sub primo et tertiū gradu vidim⁹ et legimus hoies existere . sed de scōdo non ita fit p̄spiciū . q̄ aliq̄s possit vti sensu et ratione sine spū . cum spiri/ tus sit eadem res cum ratione **M**ḡ **N**onne similiter in quolibet hoie sensualis anima et ratio . sūt eadem . p̄sus anima scōm cōmu/ niozem ecclesie doctrinaz . et tñ re/ peritur in vno hoie . vsus aie sen/ sualis vt in pueris . in quibus nul/ lus est vsus rōis **I**ta nihil videt̄ incongruū . si dicatur q̄ aliq̄s vtatur rōe qui pro tunc non vtatur spū vel mēte . qz diuersas h̄nt fa/ cies spūs et rō **S**pūs at̄ sola diua et et̄na . **R**ō ad t̄palia respicit et creata **D**iscipul⁹ **N**olo sc̄d̄ere de possibilitate rei . qz scio posse p̄ intelligētā sic accipi tāq̄ ista : s̄sus . rō . et spūs essēt reali . imo locali distinctione diuisa . **P**erge quo tendim⁹ ad euidētiaz p̄o/ site questionis . **M**agister **C**onsi/ derem⁹ in puero tria per ordinez in potentis sensitiuis qz de solis

Super Magnificat

vitalibus et vegetatiuis nihil ad
pñs plus q̄ de plātis in quibus
non solem⁹ ponē passioēs nisi for
te p̄ transūptiōem ad aiata. **D**i
cimus em̄ pratum rīdet. letantur
segetes. horret hyemez terra. fu
giunt se contraria. desiderāt se et
vniūtur similia. **D**iscipulus **S**e/
quamur vsum p̄p̄riū loquendo de
passionibus quas dicimus esse in
sensu. **I**nde passio describit̄. q̄
est apprehensio sensualis cōueni
entis vel discōuenientis presētis
vel absentis. **M**agister **S**uppo/
namus et hic nūc descriptionem
hanc passiois quasi causalem cū
declaratōe v̄l suppletionē. ⁊ dica
mus q̄ in anima sensitua pueri
qualis intelligi potest aia marie
dum cecinit. magnificat aia mea
dñm **I**nuenimus ⁊ apprehensioēz
et motionem et executionem. et
hec vel in potentia vel in habitu
vel in actu. **S**ed loquamur de a/
ctu et exemplificemus in v̄su. **P**u
er itaqz dum mater ostendit vbera
apprehendit per v̄sum et sen/
sum cōem et fantasiaz. deinde si
esurit sequitur ad hanc appren
sioem motio quedā desiderij. ne/
dum naturalis h̄ sensualis ⁊ aia/
lis. ⁊ si nō eget cibo. seq̄tur aliqñ
motio fastidiij cuiusdam. tandemz
tertio si non fuerit impedimentū
consequitur executio/ mouendo
membra. ad sugendum vbera vel
ab eis diuertendo. **D**iscipulus
Quotidie videm⁹ hec tria tam in

cuq.

pueris q̄ in aialib⁹ brutis. **S**ed
q̄d istoz triū noiaē formalit̄ et
p̄p̄rie passio. **M**ḡr **C**erte mediū
ic̄z motio interior cōsequēs na/
turaliter apprehensioem. **D**isci
pul⁹ **N**on est igit̄ passio formalit̄
apprehensio. **M**ḡr **H**oc vtiqz
verū est sed causaliter. qz passio
formalis causat̄ ab apprehensioē
sicut et passio risus exterior poni
tur pro effectu passionis dicendo
puer rīdet. **I**ta sūtur aliqñ nomē
passionis a causa formali vel etiā
exēplari extrinseca vel a materia/
li siue obiectali vel a signo. **N**ihil
min⁹ passiois descriptio formal
est p̄ motionem cōsurgētem ex ap
p̄hensione cōueniētis vel discōue
niētis p̄ntis vel absentis. **Q**d ab
sens apprehendit̄ tanqz p̄ns si
nō re tñ intentiōe vel specie. **S**ed
v̄tz apprehensio oueniētis cū cō
ueniente. sit ipsamet motio licet
sub alia rōe. reducit̄ ad p̄bleu/
ma de quo nil ad p̄ns. **S**ufficit
hic supponē q̄ passio dicit̄ motio
talis quā fecit apprehendēs obie
ctū suū sub rōe oueniētis vel dis
cōueniētis. executio sequēs in o/
pus dicitur effect⁹ eius. **E**x qui/
b⁹ p̄tz confestim intellect⁹ p̄ein/
ductoz verboz augustini docto
ris q̄ non est in potestate nostra
q̄b⁹ visis tangamur. **A**ccipit̄ ita/
qz visio p̄ apprehensioē. et tactus
pro ista consequēti motionē. de
qua dicit̄ doctores q̄ primi mo
tus non sint in potestate n̄ra.

tractatus

Discipul^o Nulla dubitatio fit. qn
ad pueros. vel alios hoies impo-
tētes vti rōe vera sit ista regula.
q̄ primi mor^o nō sint in ptāte no-
stra pl^o q̄ in bestijs. q̄q̄ sit valde
difficile in hōib^o reddē cām cum
habeant rōem iūctā eis. q̄o sit il-
lud q̄o impedit vsū rōis. **M**g^r
Multa p̄terim^o q̄ querenda sūt a/
libi. q̄ten^o ad rem sub op̄edio ve-
niam^o. quā rez nemo tā plane cō-
cipiat q̄ non (sic in geometricis)
p̄iora cognouerit. Sed q̄ tradita
sūt alibi sufficēter. q̄o ea nō ē as-
sidue repetē? **D**iscipul^o Presup-
ponam^o illa sicut de origine. nūe-
ro et diuisione passionū. de causis
insup et effectib^o eaz. tu dō non
obmiseris puenire quo tendim^o.
Mg^r Nostz itaqz psequamur
exēplū de aīa puuli. q̄rentis. Pri-
mo si p̄ntato obiecto visui suo p̄t
nō apprehendē. Sc̄do si facta ap-
prehensio. p̄t non moueri. Tertio
si facta motio. quā dicim^o passio-
nem p̄t in executioe non p̄gredi.
Discipul^o R̄ndet experientia
quesitis istis trib^o negatiue. **M**g^r
Nūc oritur p̄fecto difficilis que-
stio de maria. Donam^o eaz coraz
oculis nostre cōsideratiōis. in lūie
fidei q̄si paruulā sicut aliquando
paruula vere fuit et infans. Que-
ram^o si tūc poterat vti rōe. vt in-
terim sileam^o de statu q̄ latebat
in vtero matris. **D**iscipul^o Quoz
sū p̄ceoz euadet hec q̄stio tua
Mg^r Vos viderim^o Q̄o vt aper

v.

ti^o fiat. ostitiam^o apud paruulū
quē p̄dixim^o vntū pedagogū per-
uigilē. q̄ ptātem hēat talē sup eū
vt absqz iussu suo p̄uio nihil vide-
at. Sc̄do si viderit aliq̄d nō ad-
id moueat. Tertio si viderit et
moueat nō tñ exequat. imo si ce-
perit exēq̄ possit tñ ne cōtinuet i-
pedire. **D**iscipul^o Cū nō sit im-
possibile apud deū om̄e d̄bū con-
cedo tale aliq̄d tanq̄ possibile.
Mg^r Nūq̄ nō p̄supposito ca-
su tali poterit pedagog^o inculpa-
ri. si p̄miserit puulū vidē aliquo
vel ad visa moueri vel p̄sequi si-
ne iussu suo cōtra volūtatez et
ordinatiōem p̄imi p̄ris subdētem
filiū sub pedagogo tali? **D**isci-
pul^o Poterit iuste sed q̄o elicē vis
non video. **M**g^r Istec est para-
bola istius quā inquirim^o verita-
tis. Si cōsiderem^o itaqz primam
hōis institutiōem in adaz et eua-
prius q̄ peccarent. occurrit no-
bis sensualitas vtriusqz. que si nō
habuisset coniunctaz rōem s̄lis
fuisset ceteris aiantibus irratio-
nabilibus que mouent sup tram.
At vero data fuit ratio libera re-
gēs eā instar pedagogi iuxta q̄t/
tuor p̄missa quantū ad apprehen-
sionem. ad motionem. ad executio-
nem. ad continuationem. sed ho-
mo cum in honore esset. non intel-
lexit cōparatus est iumentis insu-
pientibus. et similis fact^o ē illis.
vt iam sensualitas inobediens
sit date sibi rationis. p̄ueniens

Super Magnificat

iudiciū. in videndo in mouēdo in
exequēdo in cōtinuando. sepe ve/
lit nolit ratio. **D**iscipul' Expe/
rimur heu nimis q̄tōdie hāc opa/
tīdem in nobis. **M**ḡr Putas ne
sit absq̄ rōis culpa p̄uentio talis?
Discipul' Non arbitroz p̄uentio
nem hmōi rebellōis p̄cessisse sine
culpa alicui' p̄uaricatōis. **M**ḡr
Culpa ista est quā appellam' ori/
ginale p̄ccm. q̄d in primis paren/
tib' fuit actuale. et primū. q̄ sc̄i
est in eis et oibus posteris iusta
puersio talis. vt ratio q̄ noluit eē
subdita diuino p̄cepto sentiet sen/
sualitatem. iure sibi primo subdi/
tam. nūc rebellez ei. vt nō q̄cūq̄
ratio velit vel sp̄s illa faciet sed
remurmuret otumax et rebellē.
Discipul' Volo multa in hac
re q̄ sūt dubitabilia q̄rere. qz sūt
abūde satis tractata per docto/
res. vt qua rōe puniunt filij pro
p̄ccō parentū. Aut cur p̄ccō dele/
to remanet rebellio sicut in bap̄ti/
zatis et sc̄ificatis. imo et in xp̄o. li/
cet spontanee dixerit. Sp̄s q̄dē
p̄mptus ē caro aut infirma. **A**lio/
quin nō fuisset tristis aia ei' vsq̄
ad mortē. si penit' cōsensisset rōi.
non pl' q̄ in adaz luct' fuisset a do/
lor inocētia p̄manēte. S; adhuc
remanet de btissima v̄giē dubita/
tio sp̄alis quaz p̄supponit' nullo
vmq̄ fuisse p̄ccō sedataz. nec ve/
niali. nec originali. nec actuali. cur
dnāte sunt ei multe passiōes. do/
loris et lāguoris. Nō em̄ p̄t r̄ndē

coiq.

ri q̄ hmōi passiōes dispensatiua
volūtate. sicut xp̄s assūperit. nec
solis fuit subiecta passiōib' in vi/
duplici. s. cupiscibili et irascibili
q̄n etiā habuit ignorātiā in rōli
dū putauit filiū p̄ditū. et dū loq̄/
ret inuēt'. nō intellexit q̄d diceret
In his q̄ p̄ris mei sūt oportz me
esse. Tu his itez p̄trāsitis. q̄ repe/
riunt vtcūq̄ tractata. remanet p̄/
posito n̄fo cōfinis dubitatio. **S**i
maria ab istāti oceptōis sue hūit
p̄fectū vsū rōis. sup sensualitatez
vt nihil app̄hēderet. nec in app̄/
hēsis moueret sine iudicio rōis ei/
iusdē. **A**lioq̄n nō fuisset in ea stat'
nature integre p̄mit' institute. q̄
stibat vt nihil app̄hēdēt vel ap/
petēt nihil exeqrēt sēualitas nisi
p̄uio iudicio rōis. et ita fuisset ma/
ria nō sine p̄ccō saltē veniali. q̄le
habēt pueri ceteri etiā vni' diei.
qz preuenit in quolibet tali mot'
sensualis qui impedit iudiciū rati/
onis. **M**agister Arges vehe/
menter nedū in isto q̄d opponis.
sed in filib' multis vt de paruulis
si stetit adaz remanēt par du/
bitatio. **N**on em̄ videt q̄ statim
nati cum iusticia originali vel in
vtero positi v̄guissent iudicio ra/
tionis sicut in etate p̄fecti. neq̄ cū
dormiebant. **D**eniq̄ non appa/
ret q̄ eua potuerit libere non au/
dire serpentem exterius suaden/
tem. nec ita semper auertere vi/
sum. quin aspiceret obiecta visibi/
lia. et in aspectis moueretur vt

tractatus

videret lignū qđ pulcꝝ erat visu et ad vscendū suauē. **D**iscipul^l Si prim^o status permansissz nō oporteret dicē pueros fuisse natos etate pfectos nec tñ sensualitas rebellasset in eis iudicio rōis qđ caruisset etas ista. non em̄ fomitem captiuatē in legē peccati sensisset vt paruuli nri. Saluaret ita de nostra virgine maria in infantia qz vel oino fomite caruit. vel vsus et stimul^o ita ligat^o fuit. vt nihil aduersus rōem pualeret.

Mg^r Scio talia posse dici. sed an satisfaciant exēplo pposito nō est oino perspicuū. Amplioris fuissz priuilegij. si marie anima simul vt creata est infusaqz corpⁱ pparato pfecto gauisa fuisset vsu rōis nō dicim^o cū grā. Sic em̄ aliqui non penit^o improbabilē posuerūt vsuz rōis acceleratū in Jobe dū exultaret in vtero. et dū circūcisōis tpe mirabant insipientes Quis putas inquit puer iste erit. Et em̄ man^o dñi potentia. scilz miraculoꝝ opatrix erat. cū isto.

Discipul^o Dixisti de pmo gradu hoim. qui vt sic cōsiderati sine vsu rationis oparantur iumentis insipientib^o imo iam ex infectōne peccati deteriores iumentis cōditionis. nisi gratia saluet et iuuēt **D**ic nunc de gradu scđo quo puer. habet vsum nedum anime vt sensualis ē sed vt rationalis.

Mg^r Preassūpta similitudo. de pedagogo. dat intelligi statū. illum

v.

et mag^r. hec manifestat in tertio qđ simul addit libertas spūs.

Dant doctores per allegoriam triplicis hui^o grad^o noticiā in tētatōe p̄ima. **U**bi fuit serpēs qđ sensualitas instigans rōemqz p̄ueniens. fuit eua quasi iam hñs rōem. sed viro minorem. fuit adā p̄fectus in mente et spū. cuius erat dirigē mulierē. **D**iscipul^o **S**entio mariā materiā hāc intētibilem in lōgi^o **D**ic modo modū quo tētatur in tētatōib^o. nunc ab infima parte aie. vsqz ad sup̄mam. nūc ordine conuerso vel vtrobizqz p̄ nouez gradus qm̄ aia apprehēdit. mouet et exequitur. **D**einde ratio sic apprehēdit mouet et exequit. **D**emū sic in spū fit apprehensio motio et executio.

Vertamus ordinez a sūmo deoz sū. apparebūt duo p̄cessus. tanqz in angelicis ordinibus. **M**g^r **C**onsiderate notasti p̄cessū. quez ad alios t̄minos posuim^o sub eadem sentētia deducē **I**n adimplētionē siqdem diuinoꝝ p̄ceptoꝝ que via sūt ad vitaz cōtingit quadruplex habitudo. **P**rima est apprehensio per spm̄ fidei inspirantem formatum. qđ spūs p̄mo. iudicat p̄cepta esse adimplēda. qđ iussa a deo. **S**cđo mouet p̄ valitudinem et charitatem vt implet ista. **T**ertio p̄cipit rōi et aie sensuali. quatenus exequatur ista **S**ūt in ratiōe facilt̄ subinde tria illa velle. consentire. p̄cipere.

Super Magnificat

Sed aia sensualis. et si cōsentiat. velit et exequat. cōsentiēdo volendo et exequēdo. hoc tñ est frequenter cū remurmuratiōe quōdam. et renūsu ppter annexas passiōes distrahentes aim ne cōdelectet spūs et rōi in h tñ dum agitur sufficit ad salutez. Sūt em̄ priora nostre supposita voluntati. vltimū h neq̄ q̄. qd̄ est cōdelectatō sensualis in via mandatorū. Hinc iugum dei suauē. Hinc on⁹ dei leue fit ei molestū et graue. **D**iscipul⁹ Experiiri cogimur assidue rixam istam dū passionabilr afficimur ad varia. dū iudiciū rōis dū libez mētis arbitriū cōformans se legi dei lex mēbroz tyrānica. conat̄ auertere cui⁹ q̄rimonie. plenas paul⁹ reliquit eplas **S**z dic̄ interim qd̄ in hac pte aia marie fecerit. aut senserit. qd̄ insup ab alijs faciēdū censueris. **M**ḡi Accipe cōsideratiōes duodecim **A**ia marie. nūc est gloriose magnificata. vt nihil apprehēdat nihil affectet nihil exequatur. contra vel p̄ter iudiciū rōis et spūs sed neq̄ p̄t lege stante **H**ec itaq̄ lex b̄titudinis eterne. vt sicut deus est omni in oibus **I**ta stat in beatis. aia cōiuncta libertati spūs. qui adhēt deo existens vn⁹ cū eo spūs. **E**xtenditur hec libertas spūs. nedū ad ratiōem inferiorem. nedū ad aiam sensualem resūpto corpe sed ad oēm generaliter in hoīe beatificatio motionem. **S**oluant̄ p̄inde

clē

multa que de beatis. taz hoībus q̄ angelis queri solent **Q**uō loquūtur. qualiter illūinant̄ et illūinant. qñ volunt et qñ nolūt **D**atur insup intellectus subtilior. de primi stat⁹ impassibilitate. non q̄ non potuit pati. sed potuit a passiōe saluari a dei potentia et angeloz custodia a pp̄ia iusticia et clarissima industria. **D**eniq̄ a loci conuenientia. cū dñatione sup se perfecta. et super irrationalia vniuersa. **A**ia marie dū viatrix erat. ita fuit magnifica. vt in nullo moueret̄ contra iudiciū ratiōis et spūs. **S**ed neq̄ poterat post filij conceptiōem lege stante **C**onsequitur hec veritas ex dicti. doctoz. ponentiū ip̄am nullatenus venialiter deliquisse. qd̄ saluari non posset si non habuisset oēs motus nedū spūs et rōis. sed aie sensualis subditos rōi. vel nō cōtrarios neq̄ p̄ueniētes rōem **D**ū aut̄ rō sopita erat et in suo impedita iudicio sine culpa sua. put̄ euenit in sōno nō oportz tales mot⁹ p̄uenisse iudiciū rōis qd̄ p̄ tūc nullū erat. **F**acit exēplū p̄positū de pedagogo si sine culpa fuerit absēs vel inclusus vt paruulo cōsulere nō valeat **S**ic soluit̄ qd̄ adā vel maria somnando non errauit. **A**nima marie dum viatrix erat potuit apprehendere tētationes forinsecus immissas sicut anima christi. sed nullo modo fuisset mota passionabiliter

tractatus

per eas absq; iudicio rationis .
Poterat sane prin^o eas dñdica
re atq; repellē **P**oterat non mo
ueri scdm eas. ad libidinē vel ad
iram vel ad supbiam. ipfis etiam
in apprehensioe duratib^o. qđ val
de secus in nobis est nō potētib^o
ad apprehensioem hmōi non mo
ueri. non tñ hoc semp fit cum de
mēito nro. sed si psterim^o absq;
cōsensu rōis et spūs redūo abit in
meritū. qñq; repugnando viris
vt diffugiat. qñq; nō repugnādo
sed fugiendo vt ibi **F**ugite a dia
bolo et fugiet a vobis. qñq; non
curando sed irridēdo poti^o et vī
lipēdendo diabolicas immissio
nes. qles sunt blasphemie abomi
nabiles et horrēde immissas. qñ/
q; purissimis atq; sctissimis. q̄s
magis oportet irridē q̄ horrere
Elicitur ex his quēadmodum
victoria castitatis et hūilitat. in
maria. non fuit absq; pugna ad
q̄lem iugiter attingē nos monēt
Petrus et paul^o qm̄ aduersarius
vester diabol^o circuit q̄rens quē
deuoret **N**ec ignoraē ouenit astu
tias ei^o cui mille mille nocēdi ar
tes sed cōfidam^o q̄ ples nobiscuz
sunt. si toto corde suis innitatur
auxillijs **M**aria marie duz viatrix
erat cogebat nēitate naturali mē
ta pati cōtra naturalē inclinatio
nem suā. sed non cōtra rōem vel
spūm fuit iste stat^o marie singula
ris. inferior q̄ status brōz et xp̄i
dū mortalis erat. fuit supior ad

v.

alterum cuiuslibet hōis viatoris
statum. quamuis hoies possent
iuxta cōsideratiōem pcedētem vt
passionibus illatis ab intrinse
co virtuose negociari cū deo. to
lerādo eas tāq; iusto iudicio mis
sas vel pmissas ab eo vt in **J**ob
et in paulo et in oib^o generaliter
martyrib^o **E**uenit at vt q̄ sūt his
passiōib^o inq̄tiores et min^o in a/
nima sereni sint in opib^o mādato
rū iplendīs fortiores q̄ pstat vbi
delicat^o nē cōtēplati^o deficēt. **I**m
passibilitas aie p hūanaz indu
striā non p̄t acq̄ri. neq; p dñtes
cōsuetudinales a p̄bis positas. **L**ex
itaq; carnis q̄ fomes d̄r semp in
troisus heret scdm theologos q̄
lex cōpesci paulomin^o p̄t assuefa
ctiōe cōtraria. nō euelli. **S**atagen
tes in oppositū. p̄sūptiōe spūs sui
p̄strati sūt poti^o q̄ deuenerūt ad
intētuz finē. siue fuerūt stoici p̄bi
vel platonici vel q̄ mirabili^o ep̄i
turi. p̄mittētes ad hāc deducē
serenitatis voluptatē. detrahētes
cupiditatib^o seu passiōib^o. non il
lis adificiēdo maliciam vel fo
mentum **I**mpassibilitas anime
tanto proxim^o habetur ceteris
partibus. quāto spūs et ratio fue
rint in suis actibus bonis. et ha
bitibus fortiores. **D**educitur **S**
ex eadem causa qua ponitur im
passibilitas beatorum in resum
ptis corporib^o. que cōsurgit prin
cipaliter ex plenitudine dñatiōis
spūs et rōis supra corpus.

super Magnificat

Impassibilitas anime nõ requiritur in hac vita p̄ persecutiõẽ felicitatis eterne. Manifestat hec gr̄a dei tanq̄ iugũ suauẽ et onus leue. q̄ subito pessimos et inueteratos diez maloz iustificat. et p̄ baptis mũ et martyriũ p̄uehit ad celos. **H**ac nõ intellexerũt gr̄am et purificatiõem sp̄s. hoies illi sine xp̄o sicut nec haberi p̄t sine xp̄o. qui eã cui vult. et q̄ cito vult cõit. **D**atuit in illo latrone benedi cto comite suo in passione et regno. **I**mpassibilitas nec in via p̄t haberi. neq̄ in patria. sine stabilimento gr̄e. **J**urta illud bonuz est gr̄a stabiliri cor. **C**õfunditur in B iurta qd̄ p̄tractuz est. p̄han tũ non nulloy vanitas p̄sumenti um per theletas. seu purgatiões aliq̄s sacrilegas. sic a passiõibus absolui et virtutib⁹ armari morali bus q̄ in exitu mortis aia libera scandẽt celũ. **Q**ualia dixerunt porphiri. plotin⁹ et apollonius teste Aug. x. de ciuitate dei. **D**onit et aliud sile. **A**lbert⁹ in fine de intellectu et intelligibili. **P**assibilitas aie fit sepe occasio virtutis exercende sicut patuit in aplo paulo. **D**eclarat insuper ex utilitatib⁹ per tentationes varias p̄uenientib⁹. q̄s esse cũ passionib⁹ nemo nescit. **N**ã qui nõ. est tentatus qd̄ scit. **E**t p̄ multas tẽtationes oportet nos intrare in regnũ dei. **Q**uo circa concludit ex p̄missis atq̄ subsequẽtib⁹ doctrina

cx

saluberrima q̄ non ex ablatione passionũ aie. sed ex obfuatione. m̄datoroz dei. debz sumi religiosi. p̄fect⁹ argumẽtuz. **H**oc etiaz in missaz celebratiõẽ locũ hz vt celebratur⁹ nõ tãtundẽ inuẽroget. si sibi deuot⁹ appareat recollectus et tranq̄llus. q̄ntuz si p̄cepta seruauerit dei. et seruare p̄ponit. nõ iurta p̄p̄riã estimatiõẽ. sed regulaz euangelicã a sc̄is p̄fib⁹ declarataz. **S**iq̄ in sentimẽtis suauib⁹ ei additũ fuerit. lucro deputem⁹ sicut vltra panẽ. deputam⁹ vini q̄si pitãtiãz vel saporis cõdimentũ. **P**assibilitas aie. nõario cõigitur p̄fici vite mortali. nec aliq̄min⁹ in cõtẽplatiua q̄ in actiua. tã exteri⁹ q̄ interi⁹. taz in bonis q̄ in malis. licet diuersis finib⁹ et meritis. **P**robãt hec exẽpla beatoz p̄cedentiũ. cũ experiẽtia p̄ficiũ. **D**ispensat et hec de⁹ frequẽter. vt nõ apponat se hõ magnificare super trã. **S**i deuotis p̄mittit aliq̄ talis apparẽs deuotio in laqueũ in retributiões et in scãdalu. **D**e ve. nobis ab B scãdalo. **Q**uid B nobis erit tutũ cũ nec tuta sit ip̄a deuotio. **P**assibilitas debz a m̄ltis viatorib⁹ tolerari poti⁹ q̄ vt excutiãt eniti. **D**iuisiones itaq̄ gr̄az sũt. sicut et administrationes in quaz aliquibus expedit passiões anime cũ virtute et ratione misceri. vt in bellãtib⁹ pro re publica quo ad irascibilem. et quo ad concupiscibile in p̄ozatis.

tractatus

filioꝝ pꝛeatiōi vacare debētibꝰ
Et ita de multis q̄ vitam actiuaz
respiciūt. In quibꝰ malꝰ est d̄tud.
meritū q̄ venialiū passionū detri
mentū. **M**assibilitas aie obsta
re solet pl̄mūz q̄rentibꝰ otēplati
onez. et suauitatem d̄etis interne
Cōsonat ois doctrina scōꝝ q̄ re
gulariter ad otēplatiōis d̄ctem
nemo puenit nisi passiōibus edo
mitis in aia et si non radicē euul
sis. Et hoc quō fiet cōueniētꝰ an
in solitudine an in multitudine spe
cialis ē cōsideratio. Sed non oēs
capit otēplatiōis donū in se p
oplexiōe vel statu. cōditōe vel of
ficio. **D**iscipulꝰ Gratꝰ mihi est
ternariꝰ iste. q̄aternaz cōsiderati
onū. Et q̄uis vt inferis nouissime
non oim sit p̄fectam querē passio
nū mortificatiōez. sicut nec altitu
dinem otēplatiōis. Nihilominus
audire cupio de fructibꝰ mortifi
catiōis h̄mōi q̄renus istos cōcu
piscē et si non obtinē. fas mihi sit
Mḡ Assignabo duodecim v
tilitates ex cantico marie sūptas
non eas p̄sequēdo. sed p̄d̄ctam
annotādo paucula que latiꝰ ali
bi legere et si deus sensum aperu
erit viuatiꝰ experiendo potēis in
telligere. **D**iscipulꝰ Ut placet.
Mḡ Consequitꝰ ad edomatio
nem passionū in aia surta decur
sum cantici canticoꝝ marie. p̄mo
altioꝝ. latioꝝ. sublimioꝝ et alacrioꝝ
d̄nī magnificatio **C**ōsequitur
sc̄do locū d̄ioꝝ. in deo. salutari no/

v.

stro sp̄s exultatio. **C**ōsequitur
tertio p̄fūdioꝝ. quā respicere di
gnabitꝰ d̄ns hūiliatio **C**ōsequitꝰ
quarto p̄fūdioꝝ ad b̄titudinēz
approximatio in edificatiōez alio
rū d̄antiū laudē deo **C**onsequi
tur quinto diuini nois in se apud
alios sanctificatio. **C**ōsequitꝰ
sexto copioꝝ dei per generatio
nes et generatiōes se timētes mi
sericordia. seu miseratio **C**onse
quitur septimo mirabilioꝝ et gra
tiosoꝝ et cautioꝝ cōtra sup̄biam
cordis et mentis dispersiōez quā
seuera diuini brachij potentia fa
cit. vnitio cordis seu recollectio.
Cōsequitur octauo. p̄cellioꝝ
et cellioꝝ. depositis de sede sua su
perbis passionibꝰ et demonibus
hūilium affectioꝝ et aiaz subli
matio. **C**ōsequitur nono opu
lentioꝝ suauioꝝ et diuinoꝝ eluriē
tium iusticiaꝝ repletio. dum diui
tes sibi dimittuntꝰ inanes omni
bono. **C**onsequitꝰ decimo mise
ricordioꝝ istoꝝ qui fide et moribꝰ
sunt israhelice. pueri susceptio.
Cōsequitur vndecimo per eiꝰ im
petratiōez. diuine misericordie su
per nos amplexās recoꝝdatio.
Cōsequitur duodecimo per sp̄i
ratioꝝ oim que locutus est deus
ad patres nostros p̄phas et do
ctores reſeratio. **D**iscipulꝰ Pre
ciosos elicuisti fructus pueniētes
ex mortificatione animalis affe
ctus. cum appenso sp̄s studio.
Nos istoꝝ participes fructuum

Super Magnificat

faciat in terris. qui p̄ficiant in celis ubi de⁹ q̄s p̄destinanit vocavit. iustificavit. magnificavit gloriose cantantes in idē ip̄m Magnificat aia mea dñm. **M**ḡ fecit tibi magna qui potēs ē o maria fecit ⁊ tibi magna sc̄m nomen ei⁹ **N**omen et verbū fidei q̄d et cui credidisti o btā et beatificāda p̄ oēs generatiōes. **N**ō es ingrata beneficis dei. cōfiteris illa. q̄ten⁹ vñ exēūt flumina grāz illic reuertant. **D**iscipul⁹. **A**ffer rōem q̄ re mariā btām dicēt oēs generatiōes. **M**ḡ Dabit ex fine rō. et ex affinitate. qm̄ mater ē illi⁹ q̄ fecit oēs generatiōes celi et terre et oim̄ q̄ in eis sūt **I**deo iure dicitur mater pietatis. et cōsequē⁹ ois diuine magnificatiōis laudis et glie. **D**iscipul⁹. **Q**uo pacto sic? **M**ḡ Mirabilis accipiat deuotiō. sed vera **I**taqz pietas ex affinitate et affinitas ex generatiōe cōsurgit. **E**st em̄ pietas in genere q̄dam amor pueniēs inter aliq̄s ex radice vel causa cuiusdā affinitatis mutue. qualis est inter parētes et filios et ecōtra. qualis in cūes et ciuitatez suā vel patriaz q̄lem p̄terea nos dicimur h̄re ad deū prēm n̄m et dñm. q̄ vicissim pius erga nos esse laudat. quia possedit. fecit et creauit nos. **I**n pietas de qua magis ad p̄positū q̄ cōcernit mutuā dei ad nos habitudinez describi p̄t **P**ietas est amor pueniēs .eo q̄ dei gen⁹ s̄

cei.

mus. capaces atqz participes ei⁹ **F**ūdat in hac pietate q̄libz altera sicut a diuina p̄nitare. ois s̄m aplm̄ p̄nitas in celo et terra nominat **C**ū ergo btā n̄ra sit mater hui⁹ p̄ris n̄ri cōsequens est vt sit m̄ pietatis et origo ei⁹ **E**st vero pietas ex affinitate q̄ finē dicit.

Discipul⁹ **P**lacet deductio.

Mḡ Quāto magis si vltra progredimur. attendētes illud p̄clarissimū de se et a se p̄couiū. **E**go mater pulcre dilectiōis et timor. et agnitiōis et sc̄e spei **I**n me ois gr̄a vie et veritatis. **D**iscipul⁹ **E**lucida distincti⁹ **M**ḡ **D**escripsim⁹ pietatē q̄ est amor pueniēs eo q̄ dei gen⁹ sum⁹ et capaces eius. **N**ulla dō pulcrior dilectiō qz in amore fūdata et talis pietati.

Discipul⁹ **A**ssentio **P**oce quid sit mater timoris et sc̄e spei. conuenit em̄ materie quā de passiōib⁹ nō tractabam⁹ **M**ḡ **C**onuenit scio. p̄pterea nō insci⁹ aut impudus hec induco. **S**i q̄dem amor ē origo cuiuslibet affectiōis alteri⁹. **E**st autē maria m̄ pulcre dilectiōnis. sic igit̄ n̄ce est. mater timoris et spei et leticie et doloris. q̄lis ē illoz q̄s beatificat lugētes filius ei⁹ **D**iscipul⁹ **N**ō habeo quid cōtradica. **M**ḡ **C**ōuerte nūc recordatiōem tuā ad tractata p̄us in p̄ma cordula p̄ris psalmi marie decacordi. et lati⁹ in libro de canticis inuenies fecundū pie exercitatiōis et cōsolatiōis instrumē

Tractatus

tū sub figura multiplici. **D**iscipul^o Scio qđ suggeris. sed nescio si curiosa magis qđ officiosa reputabit hmoi figuratio difficilis scribentib^o fantastica meditātib^o vana deuotis. Quid ad nos inqunt de figuris et notulis ambulare qđretib^o in simplicitate cordis?

Mg^r Nemo quēpiāz cogit Scio mihi. p̄fuisse pro fastidio. ex varietate tollendo. pro recordatōis facilitate. pro sentētiāz multiplicitate. Constituit em̄ figuratio. nō vt māsura semp sit in imaginatiōe sed qđ ad intelligentiam purā forti imaginatiōe trahenda est fantasmātib^o supatis. **D**iscipul^o Arduū istud nimis atq; rarissimū. **M**g^r Vanū est nobis fateor ad B̄ ipsū ante lucē spūs sc̄i sugē. fiat qđ sequit̄. Surgite postqđ sederitis qđ māducat. panē doloris **D**oleam^o prius in mortificatione vicioz^o passionū moderatiōe **T**ollant si placet p̄tractationes lineaz. deē ordo sentētis vob^o et t̄minis. .a.

A .e. gaudiū .o.
E. J. O Spes .i. pietas **T**imor
V .v. Dolor.

Parum refert ordo talis a cruel. vel rote figuratiōe Sufficit tñ nobis ad om̄e canticū spūale talis ordinatio. **D**iscipul^o Delicat^o esse videbit̄ qui respuet **M**g^r Ecce vides ostitutā in medio pietatem qđ q̄tuor ex equo respicit alias affectiōes q̄ten^o cor pie gau

D.

deat. pie speret. pie timeat. pie doceat. Quisq; h̄ seruauerit. secur^o sit virtuosus est. **P**saltes est dñi in psalterio iocūdo. cythara. in cō generali musico instrumento. cū cātico symphonia et choro **D**iscipul^o **F**ac ergo manifestum **M**agister **D**escriptio pietatis facit illud perspicuum. Sane si pietas hōis ad deū ē integer amor ad ip̄m. eo qđ ip̄s gen^o sum^o capaces eius atq; participes **S**ubsume descripiōes alias vtilēs nimis. **P**ietas dolens ē affectio p̄ueniens ex cōsideratiōe dñi hūctiōnis ad deū. **P**ietas sperās est ex affectiōe primādi deo vel herendi. **P**ietas timēs. ex renisu et fuga elongatiōis a deo. **S**i semp vno pio qđ tenore fiat circa pietatem circuit^o sequit̄ armonia. i. ad vnitatem resonātia suavis et secura qđ t̄pata. **S**emp em̄ et dolor erit gaudiosus. et gaudiū dolorosū **S**pes timozata. et timor non desperās imo q̄libet mixt^o erit cum q̄libet. **F**iat insup mirabili tēperie quasi cōplexio mixti vni^o tēperati p̄pter vniūdem in centro pietatis. quasi in vita cōciliante cōtrarietate **S**icut si hmoi cor. n̄ario est in moribus suauissimū. velut hūoribus tēperatis **S**ic in vita moralis simul et meritoria viuax et iocundū. semp ex equo gaudēs. tristis. sperās. timēs. **A**t cōtra si pietas abscesserit. defluēt iste passiones. armonia dissipabit̄ tanq; ab ho

Super Magnificat

rologio sine pondere sine modo. vel ordine tanq̄ postremo decor a cadauē sine vita. Obuiabit ista rotatio sēualis. regulari q̄lez di/rim^o circulo rōis. **D**iscipulus Speciosa sūt ista dū audiunt. sed impet^o obliqui circuli. sensus de/orsum iugiter ad t̄palia se depri/mens vehemētor impellit et cir/cuit. **M**gr Non clam me ē. sed vincē. sed obfistere sc̄dm pietatez hoc opus. h̄ labor est. m̄re pieta/tis adiutrice. Porro si scire dele/ctat q̄o sit magnificare d̄nm q̄o exultare in deo salutarī n̄ro cum oibus ad collaudatiōem spectan/tibus in hymnis et canticis. q̄o lucidius q̄ ex pietatis ratiōe de/scriptiōes assignare. Quid est ma/gnificatio d̄ni si queritur. **D**ic q̄ ē spēs pietatis corde ore vel ope p̄ueniens ex cōsideratiōe vel p̄te/statione diuine magnitudinis et maiestatis sui d̄ni. **E**st em̄ maie/stas q̄i magnitudinis stat^o. Quid exultatio spūs in deo si queritur dic q̄ est pietas p̄stans in gau/dij signo quoniā deus est saluta/re n̄m. **D**ic itaq̄ cōsequēter ad in/terrogatiōes de benedictiōe id ē bona donatiōe. de gr̄a p̄ actiōe de adoratiōe. de latria. de religio/ne. de tubis ductilib^o. de cordis q̄ organis. qm̄ hec oīa sūt pietas ad deū talib^o signis et indicij se p̄stans. **E**st autē pietas vt dixi/mus ad deū amor integer. eo q̄ dei gen^o capaces et participes e/

.cxiij.

ius sum^o. **D**ignatur h̄o de^o vicis/situdinem ad gen^o suū refundere imo p̄uenire in benedictiōib^o dulcedinis. maxime per incarnatio/nē p̄ qua cecinit mater ista pieta/tis canticū suū nouū Magnificat aīa mea d̄nm et sc̄m nomē. de q̄ supest non colloquēdo. sed disse/rendo subire tractatū. **T**u interim silueris. **D**iscipul^o Supest ali/ud special^o insinuādū. fundamen/tuz. qua rōe btām n̄am. dicunt oēs generatiōes. **M**gr Ratio iam p̄tacta est ex fine. oēs q̄ ge/nérations sūt affines ei nō q̄lib^o cūq̄ sed vt matri. **D**ebent idcir/co cognoscere beneficioz largi/tiones. ex ipsa p̄cedere. hec autēz recognitio ē sua benedictio. **Q**ua in re dices ea q̄ sequūtur. **D**icit q̄z oēs generatiōes. btām dicūt ma/rīam. sicut ad ipsam oēs h̄nt pie/tatem saltem naturalem. **R**atio q̄z naturalem h̄nt amorez omēs generatiōes ad eā. sc̄dm genus suū p^o d̄nm n̄m. **I**hm xpm. **D**ei quidez m̄ est effecta. **C**lamat idcirco. **V**enite ad me oēs qui con/cupiscitis me. et a generatiōibus meis adimplemini. **E**t iterū. **M**e/moria mea in generationes sc̄lo/rū. **S**icut misericordia dei est ap/genie in progenies timētib^o eum. **D**ic q̄ generationes hoīm. dege/neres sunt habende. q̄ mariā nō pie colūt nec btām spontanee re/cognoscunt. **A**dditur spontanee q̄z velint nolint. ipsam naturali

Tractatus

pietate venerantē et colūt quē ad/
modū. de demonib⁹ ait **Jacobus**
q̄ credūt et extremiscūt. **Dic** p̄te
rea q̄ ab initio et ante secula cre
ata sit hoc est p̄destinata causa fi
nis ⁊ affinis oīm generationum
q̄ debēt iō recognoscē et benedi
cere gen⁹ suū. imo regeneratiōis
initiu⁹ p̄ x̄pm **Dic** q̄ apud gene
ratiōes seculorū generatio p̄terit
et generatio aduenit. **Ipsa** dō est
terra p̄manens de q̄ veritas or
ta est q̄ manet in eternuz. **Dic** q̄
nobis oibus affinis est velut in
oīm genere affinitatis ista. quam
benedicūt et beatificāt oēs gene
ratiōes **Est** soror ab hūana sp̄e.
est mater ex n̄ra p̄ filiū regenera
tiōe. **Est** cognata cū angelis ⁊ no
bis. ex similitudine intellectualis na
ture. **Est** vnū cor nobiscū. vna a
nima. vn⁹ anim⁹ et vn⁹ sp̄s ex dī
lectiōis obligatiōe. **Dic** q̄ p̄ in
de fiduciā magnā habem⁹ adire
in oīb⁹ n̄citatib⁹ nostris. sue thro
nū pietatis **Plane** despiciē nō p̄t
gen⁹ suū q̄ mater ē pietatis cui⁹
origo p̄gredit̄ ex generis vnita
te. **Discipul⁹** **Gratis** ita dicere
desidero gratis affecto colē bene
dicere et p̄dicare btām et beatifi
cādā p̄ oēs generatiōes qz fe
cit ei dñs magna qui potēs est et
sc̄m nomen. ei⁹

Sequitur altera parti

tio siue dialog⁹ de scō nomine
dei. vbi de triplici noticia dei
per notulas i. r. h. j.

o.

Prima notula

Magnificat aia mea dñm
quia fecit mihi magna q̄
potens ē et sc̄m nomē ei⁹
Magna sūt et magna nimis o
virgo beata. q̄ fecit in aiali por
tione dñs p̄ incarnatiōez sui. duz
supuenit sp̄s sc̄s in te secūdans
nedū in mente sed in corpe. et vir
tus altissimi. obūbrabat tibi. tam
in corpe p̄ extindōem fomitis q̄z
in mente p̄ infusidē effectualem
nois sui vt experimentāl̄ agno
scēs. o sancta sc̄az. qz sc̄m nomen
eius. **Sc̄m** nomen. impollutū. in
cōtaminatū d̄secratū d̄firmatuz.
sine terra sine cōcretōe materie. ⁊
ab oīm p̄sius impuritate liberuz
et alienū. **Sc̄m** nomē illi⁹ q̄ dedit
filio tuo **Ihu** x̄po nomen salus
Raz ideo **Jesus**. a deo et angelo
et hoīe noiatus est. qz saluū faci
et p̄p̄m suuz a peccatis eoz. ipso
dicente. qz nemo venit ad pr̄ez ni
si per me. **Sed** obsecrat te bea
tā. cui fecit magna qui potēs est.
obsecrat te paup̄ exul et aduena
non abscondas **O** pulcherrima et
prudētissima feminaz nomen i/
stud sc̄m filij tui qui fecit tibi ma
gna qui potēs ē. non sileas a me
neqz taceas a me seruo tuo. ⁊ pu
ero tuo. **Eupis** glificari nomen i/
stud p̄ te inde gliaris te btām dī
ci p̄ oēs generatiōes. nō p̄pter te
sed p̄pter natū de te. hortaris cū
psalmista et dicis. **Magnificate**
dñm mecū et exaltem⁹ nomen ei⁹

Super Magnificat

in ioh̄m. Consci⁹ est et testis me⁹
fidelis in celis dñs. qui tecū ē iaz
non in vtero carnis carnaliter s̄
spūaliter in vtero tā corpis q̄ a/
nime. Consci⁹ in q̄z qz studiose me/
ditata. ē mens cogitare qd̄ et q̄le
esset nomē sc̄m ei⁹. nō qd̄ est ap̄d
se. qz nec possibile nec fas. istud
mortalem inquirē. sed ap̄d crea/
turam suā. imagine sua notatam.
et sui capacē. q̄re me creaē digna
tus ē nō meo merito. Quid enim
merēi potui p̄susq̄z in eē fui? Scri
psit de divinis noib⁹ collaudator
tu⁹ dionysi⁹ diuin⁹. **O**btā p̄ oēs
generatiōes. hebreoz grecorum
latinoz. ⁊ oim generalr nationū
et linguarū. **S**cripsit et docuit q̄
noia. s. dei sumunt̄ ex triplici via
seu consideratiōe. **N**ia cālitatis. et
symbolice silitudinis ex sensibili/
b⁹. **N**ia supeminētie ex intelligen/
bilib⁹. **N**ia abnegatiōis p̄ super/
mentales excessus. **D**ic obsecro
mihī. dic benedicta inter oēs mu/
lieres. **D**ic vbi pascat. vbi cubet
dilect⁹ tuus iste ex dilectō. dilect⁹
amic⁹ tu⁹. dilectus et amic⁹ per a/
morē. **T**rahe me coraz te. p̄ eum
in odorē vnguētōz suoz simul et
tuorū. qm̄ oia sua tua sūt. tibi nūc
est oia in oib⁹ q̄ cubat et pascitur
in lectulo florido mētis tue. et tu
in secreto cubili maiestatis sue a/
pud prēm qui fontale principiuz
est toti⁹ diuine maiestatis. **I**bi p̄fe
cto dom⁹ m̄ris sue **I**bi cubiculum
genitricis sue. **I**bi p̄ deosculatio.

cxliij

nē scām et pudicam docet te. **D**o
ce. tu me que nec ip̄m. nec te igno
ras. doce p̄cor qd̄z q̄le sit nomē
sc̄m ei⁹. **D**oce si sufficient̄ modos
cognitiōis explicuit paul⁹ consci⁹
verborū q̄ nō licz hōi loqui. q̄ ex
te muliere dicit ip̄m factuz sub le/
ge. **M**uliere siquidē illa q̄ fas ha/
bet dicere. **E**go. mater pulcre
dilectiōis. cū ceteris in laudē sapi
entie positis. tibi per ecclesiam an
thonomatice et emphasice lauda
biliter attributis. **D**oce q̄so suffi
ciēter. s. et ad plenū nomē dei quē
admodū ab eo sit expositū cū ait
Videm⁹ nē p̄ speculū et i enigma
te tūc at̄ facie ad faciē. **E**cce sp̄li
cē inuenio nois sc̄i dei cognitiōez
specularē. enigmaticā et faciales
Prima et sc̄da nobis hic cōcedū
tur et nūc. tertia tūc in re. nūc in
spe sola p̄statur. **D**oce si scā peto
si scā requiro que ⁊ qualis sit. hec
triplex cognitiō. **A**udiaz qd̄ loq̄/
tur in me dñs. p̄ sp̄m sapiētie sue
et tue. sue per essentiā. et tue per
gratiam singularem. **S**emel loq̄/
tur de⁹. et id ip̄m non repetit. **H**a
bes legem et p̄phetas. interroga
diligenter eos et dicent tibi. **F**iat
ita. **S**ed assit spiritus tuus bon⁹
interroganti. **A**ssit et audienti ne
vel stulte et indignē interroget.
ne responsiones deniqz datas
auribus surdis accipiat. sed obe/
diat sp̄i totiens. incalcanti. **Q**ui
habet aures audiendi audiat.

Tractatus

Nō sic eoz icrassatū nec oclū mēt.
ceci. Audiā videā et intelligā p
disciplinā sc̄pture dicētis .p os p
phetaz .phoz et theologoz. q̄
admodū notīcia dei que ē nomē
sui multiplici acq̄ritur. quo ma
xime nūc intelligē. resonās illud
apli v̄bum. **V**idem? nūc p specu
lū in enigmate tūc autē facie ad
faciē. Et qz p̄ponit v̄sōis verbū
questio est si oīs de deo cognitio
sit visio. cū visio quelibet videat
esse cognitio. ⁊ intuitiua cognitio
Multa v̄o sūt noīa de deo q̄ non
significāt ituitiua cognitōem. Est
ergo primū inq̄sitiōe dignissimū
q̄d sit intuitiua cognitio siue visio
Cognitio intuitiua licet appro
priē visui vel oculo corporali. nihī
lomin? extēdit se ad oēs sens? cor
porales q̄nqz. imo ad oēm vim
pceptiua. **P**ōt autē describi cogni
tio intuitiua. q̄ est simplex et ime
diata cognitio rei sc̄dm obiecta
lē directam immutatiōez in se vel
in ppria sua specie. **D**atet descri
ptio qz ouenit oī et soli cognitōi
intuitiue. **D**iffert a coplexis. et me
diatis cognitōib? rez. que nō cau
sant sc̄dm obiectalē et directā im
mutatiōem in se vel in ppria sua
specie. q̄les sūt cognitōes abstra
ctē coplexe. vel incoplexe q̄ fiūt p
alienas spēs i imaginatōe v̄l rōe
reb? absentib? seu nō existētib?
Vidēt autē qz cognitio intuitiua
sic descripta sit idem q̄d experien
tia v̄l experimētāl pceptio. seu no

v.

ticia. **P**ossz b̄ n̄ fierari p singulos
sens?. **S**ed ē dubitatio si cognitō
debeat dici imediata et intuitiua
q̄ fit p ppriam spēm derelictaz in
sensu. deficiente vel absente obie
cto. **Q**ualiter em̄ diceēt cognitio
immediata de re. dū n̄ario req̄ri
tur media spēs? **Q**uō p̄terea dice
tur experimentalis cognitio de re
que absens ē vel q̄ nullo modo ē
? **O**portet b̄ pp̄ concordatiā docto
rū de cognitōe intuitiua et ime
diata cōquirere. que cognitō diceēt
et q̄re dicat imediata. **P**erīn ve
nit ad cognoscendū q̄ et q̄lis. et
q̄t modis visio intuitiua noietur.
Inuenim? autē q̄duplex medium
in cognitōe vnū eleuās. alterz cō
tēperās. alterū aduocēs. aliō cō
iūgens. **E**xēplū in ostensōe colo
ris. primo req̄rit lumen mediū. e
leuās potētiam visiuā et ponens
colores in esse spūali. visibiliq̄ vi
aphano seu perspicuo. **H**oc autē
mediū nō impedit q̄n cognitio co
loris dicat imediata. **E**st sc̄dm
mediū cōtēperans obiectū visibi
bile. oculo corporali vt seruetur ar
monia oueniens oculo vt nō ab
excessu visibilis destruat. **P**er
terea peruiū ⁊ p̄spicū nimia radi
atiōe p̄portōez excedat ad ocu
lum. **S**ed nec tale mediū p̄hibet
cognitiōem imediatā dici et intui
tiuam. **Q**uid est mediū tale nisi p
portio coplexiōis organi vidētis
Est mediū tertiuū deducēs obie
ctum ad oclum. qz sensibile possi

Super Magnificat

tum supra sensum non facit sensa-
tionem scdm aristotelē et experien-
tiam. Propterea nōc est spēs esse
medias q̄ deducūt p̄ mediū oue-
niens in contēperatā rem sensibi-
lem ad p̄riū sensum suū. Discu-
re per oēs et singulos sensus et
ita videbis. Sed nec obstat tale
mediū q̄n cognitio sit immedia-
ta et intuitiua. Alioq̄n nulla talis
essz in sensu de rebus ad extra ni-
si q̄ sit de spēs et actib⁹ ad intra
de intelligibilib⁹. vbi bene reperi-
tur aliqua res. immediate agno-
sci per essentiam suā nulla specie
mediante. sed actu distincto a re.
Est quartū mediū cōiūgēs obie-
ctū cū potentia. Vocat̄ at̄ hmoi
mediū actus quo res intuitiue vi-
detur forte etiā habit⁹ infusus vl
acquisitus pōt dici tale mediūz
nisi melius referat̄ ad mediū. ele-
uans. Certū est aut̄ q̄ nec mediū
tale. cōiūgēs potentia cūz obie-
cto. reddit cognitionem dici me-
diatā. et nō intuitiuam. vel experi-
mentatiuā. Alioquin nulla crea-
tura habēt immediatam cogniti-
onem qz sol⁹ deus est sua cognitō
actualis scdm articulū parisiēz ⁊
veritatem. Remanet tñ ex p̄dicti.
satis apertis. difficultas p̄dicta
si res possit dici videri intuitiue ⁊
experimentali. dum non est vel
absens ē. Doctrina cōis artistaz
tempore meo non habebat incō-
uenientem hanc positionem. q̄n
sol. absens a nostro emisperio vi-

ceitū

deretur intuitiue per lumen suum
in auroza. quin sonus audiretur
dum non erat. Ita de reliqs sensi-
bus ex quo spēs simplex et p̄ria
erat p̄ns. quasi deducens obie-
ctum ad potentia. Notanter ad-
dim⁹ ad spēm. q̄ sit simplex et p̄-
pria. ne cogamur concedere no-
ticias sensus cōis. et imaginatio-
nis et rationis de rebus ad ex-
tra esse intuitiuas. Est doctor vi-
nus q̄ ponit mediā noticiam. inf
intuitiuam et abstractionem sim-
plicem. dicens in casu nostro q̄
noticia que presente obiecto et
causate spēm. scilicet in oculo dice-
batur intuitiua. desinebat autem
esse intuitiua. i. vertebatur in ab-
stractiuam. corrupto seu absente
obiecto. Nilomin⁹ positio p̄or
probabilis est. que non deputat
incōueniens. q̄ res videatur intu-
itiue dum non est. Patet in deo. q̄
omnia ista que non sunt intuetur
Similiter et beati in eo. imo et p̄-
phetica visio de absentibus in
suo lumine magis dicenda videt̄
intuitiua q̄ abstractiua. sicut ⁊ in
angelorum cognitiōe. per inna-
tas a creatione species vel rece-
ptas. Auget vero difficultatez
hanc consideratio perspectiuoz
dicentium visionem non fieri. nisi
sub euerfa piramide cuius basis ē
in re visa et p̄ict⁹ aspiciōis in oculo
Rursus defminat decretalis be-
nedicti. q̄ beatitudo formalis cō-

p .a

Tractatus

sistit in duob' actib'. qui sunt visio et fructio. sed addit q' obiecta
lis beatitudo est ipse deus. **P**ona
tur ergo p' possibile vel impossi
bile q' abstrahere se deo in rōe ob
iectali q'admodū libere p't. ma
neant illi duo actus visio et frui
tio. nunq' dicitur iste prim' bea
tus. etiā nūc beatas formaliter et
intuitiue. **D**ugetur amplius si cō
siderem' oēm creaturam. q' opat'
ad deum in rōe vestigiū vel imagi
nis. tanq' in rōe speciei represētā
tis deum q' per analogiam. sed
non min' q' radius. q' lumen sol'
operatur ad solem licet non sit e
iusdem sbe cuz sole. **V**idēs igitur
creaturas. et intelligens. i. int' le
gens habitudines hmōi imagi
nis et vestigiū in triplici genē cau
se efficientis formalis exēplāris.
et finis. nedum intelliget inuisibi
lia dei per ea que facta sūt. iuxta
verbum sapientis et apli. sed ha
bebit notitiam intuitiuam de dō
non minus immediatam et p'p'ā
q' habeat oculus de suo obiecto
puta de sole per lumen suū viso.
Hoc nullus videtur concessisse. i
mo damnatus est articul'. q' de
us hic immediate per essentiam
videatur. **E**t si non immediate. er
go nec intuitiue. **A**ddamus
ad difficultatem et contra arti
culum quia existente homine in
prospectu dicimus q' homo vi
detur. constat tamen q' oculus
corporalis non attingit ad sub

v.

stantiam hominis sicut nec ali'
quius sensus. **O**portet ergo q' re
feratur ad visioem intellect' visio
substantie hominis vel essētie sue
Ac p'inde ponunt aliqui q' ob
iectum intellectus naturaliter.
et pro statu p'nti est quidditas re
rum naturalium. habita per abstra
ctionem intelligentie vel intellect'
agentis ex fantasmatis. **N**ūq'
ergo agentis hec intellectualis
cognitio dicit' intuitiua. **P**roce
dam' ultra. q' si requirit' et suffi
cit talis abstractio hic nos non
plus cognoscim' substantias seu
quidditates rerū. materialium q'
dei quidditatem. nec pl' aiam no
stram q' angelicam naturā. imo
breuiter nihil intelligim' intuitiue
et expimentalr de reb' nisi sola ac
cidentia. nec iā p' intellectū vt in
tellect' est. sed put influit in sens'
exteriores. per se vel p' vires p'pri
as. si ponunt' substācialr ab eo di
stincte. **S**z neq' poterit haberi co
gnitio simplex et imediata et ab
soluta cuiuscūq' differētie sbalis
imo nec differētijs accidētū. qd
occedit vn' doctoz. **Q**uid p'terea
si concesserim' cū Aug'. q' nō possu
m' hic habere cognitiōez sincerā
de rebus. nisi de luce diuina nun
quid oportebit q' in omni cogniti
one veritat. presertim sincere co
gnoscat' lux diuina saltim in suo
lūie sicut cognoscit sol in oi visioe
corpali colore p' irradiatiōem lu
cis a lūis sol. et ita redibit q' de'

Saper Magnificat

hic intuitiue videt. Deniqz superest
exp onendū quōd aplis intelligit
dū ait **I**dem nūc p speculū in
enigmatē. tunc autē facie ad facie
q̄ sit differētia inter istas tres visi
ones **D**ifficultates iste sunt diu
mibi multūqz q̄site. sed nec satis
apparet exitus nisi p noim distin
ctiōem q̄ noia cū sint ad placituz
si per ea constet de reb⁹ et senten
tijs satis dz esset inquirentibus
veritatem maxime p disciplinam
et doctrinā sed nō satis ad experi
entiam **P**ossum⁹ itaqz de noticia
intuitiua loqui generalit. magis
pprie. loqui ppriissime **D**iffinitio
nē p̄scriptam. de noticia intuitiua
loquēdo scz put visio et intuitio
se extendit ad oēm vim pceptiua
sui obiecti simplr ⁊ immediate vt
dicim⁹ vide quō hoc sonat quō
redolet quō sapit. **S**ic dz de intel
ligente hec dicim⁹ q̄ bene sentit.
Et inde venit sentētia generaliter
Omnis pceptio obiecti simplex ⁊
immediata p̄t appellari intuitiua
siue obiectū sit realiter p̄s in se
siue p suam speciem tantūmodo:
ipso destructo vel absente quem
admodum solet dici q̄ oculus vi
det et auris audit res aliquas
iam destructas vel ablatas. pro
pter species colorū vel sonorum
que remanent in exteriori sensu.
sicut p̄tactum est. **A**ut si miracu
lose visio causaretur a deo in ocu
lo vel ab obiecto causata seruare

100.

Et cadent etiam hic exempla de
colorib⁹ qui videntur alij q̄ sint
vt in iride et in nubibus et in vi
tris suppositis obiectis et oculo
linea recta visuali. **M**agis prope
nominatur intuitiua noticia. que
fit obiecto p̄te. et actualiter. im
mutante per se vel per suam spe
ciē immediate. **E**xemplū comune
est in sensibus exterioribus p dif
ferentiam ad interiores **P**ropriis
sime vero noiatur intuitiua cogni
tio q̄ causatur ex obiecto per se
ipsam et essentiā. scz absqz specie
media. **S**icut em̄ deus intuetur
se ipsum sic angeli cognoscunt
essentias suas. licet per actum su
peradditum. **S**ic cognoscimus
nostros actus interiores. sic perci
pimus immutationes passionum
per ipsasmet passiones actualit
immutantes sine specie media. li
cet non sine actu perceptiua me
dio. quoniam hoc propriū est so
li deo. q̄ sit sua perceptio. **E**li
cimus ex premissis q̄ omnis no
ticia propriissime intuitiua. ac p̄n
de noticia que habetur per deuo
tiōem. et vniōem mentis ad deū
nequaqz fit aut fieri p̄t sine co
gnitiōe p̄ua vel comite scdz **Q**ui
cennā aut ex perceptione tali cō
surgit **A**lioquin in plantis. et in
inanimatis poneretur delectatio
Sed et vt cum pbica rōe loqui
nos pateat **F**undemus istud
dictum per aliquas veritates.

tractatus.

Dans formā dat consequētia ad formā. **I**sta ē p̄bi et experiētie. cōsequēns vero ad oēm formā. tā naturalē q̄ realē q̄ intentionalē q̄ spūalem. ponit esse coaptatio vel inclinatio vel appetit⁹ vel affectus spontane⁹ et suavis. aut voluntas rēdēs in finē suū. **Q**uisq̄ sit iste finis prim⁹ mediat⁹ vel vltim⁹. **C**eterū ne multitudo nominum nos impediāt appellam⁹ consequēns illud ad oēm formā. noie amoris. de quo augl. **A**mor meus pono⁹. **I**n illo feroz quicunq̄ feroz. **E**st aut in omī re pōdus suū. **O**ia em̄ in numero. pōdere et mensura formata sūt de q̄ **J**erothe⁹ referēte dionysio oposuit hymnos amatorios. **C**eterū de multiplici amorē dei sparso p̄ creaturas de quo boetius **O** felix hoim gen⁹. si vestros animos amor quo celū regitur regat. **E**t diuin⁹. **I**gnacius amore igne⁹. **A**mor inq̄t meus crucifix⁹ est. de quo amore puellule martyres glīate sūt inter tormenta. noiatim **A**gnes et felicula cū ceteris. **E**cce inquit felicula sicut cepi videre amatorē meum xpm̄ in quo amor meus fixus est. **I**nde d̄r affectio. **C**ōcludit statim q̄ amor vel affectō aialis. rationalis et intellectualis nō causatur sine cognitione p̄uia comite et consequēte. **O**mittam⁹ interea de amore vel affectu rerū inaiataz. qui vtriq̄ amor vel appetit⁹ consequit⁹ formāz naturalē ipsorūz

vi

ad loca sua tāq̄ fines sue obseruationis sicut ignis causas ignē. dat formā suā cū inclinatioē ad locū suū sursum. in q̄ d̄erat. si est. mouet⁹ aut si nō est. impedimēto cessante. **R**estringam⁹ ad amorē splicē q̄ p̄posito nō congruit vt ostēdam⁹ q̄ de⁹ p̄ amorē cognosci nō p̄t sine cognitione p̄uia et comite. **S**ic perinde palā fiet. q̄ sit et q̄lis cognitio p̄ amorē. p̄ experimētalē et noticiā. 7 q̄liter intuitiua dici p̄t. **I**taq̄ p̄ceptio amoris vel affectualis vel expimētalē ē p̄p̄issime intuitiua nō q̄dem sp̄ de re dilectā h̄ de ipso amoris actū vel affectu q̄ tendit in dilectū. **S**istat h̄ oro deuota mēs. et attēdat q̄ intendit hec veritas ostēdere. **D**icit em̄ duo. **I**nū q̄ amor vel affect⁹ sc̄titur intuitiue. vel experimentaliter. p̄p̄ie et per essentiam et hoc tertio dicim⁹ nisi se coniungat amanti immediate per essentiam suam. et non per alienam speciem non tamen sine actū cognitionis medie inter amantem et amatum quantūlibet amatum sit essentialiter presens amanti. **C**apiamus exemplum primitus de tertio in diuinis et in beatis. **I**taq̄ deus pater non produxit spirituz. nisi prius origine produxerit verbū q̄d in forma dei est sc̄d̄m aplm̄. **P**orro generādo et comunicādo verbo formam. dat consequētia ad formam. **Q**uid autem consequentiū ad formam est.

Super Magnificat

nisi q̄ inclinēt et afficiat ad suuz
p̄ncipiū. et locū generatōis scilz.
quē ad modū expimur ī generati
one naturali ignis vel alioz. q̄b̄
p̄ mensurā numerū et formam.
dat̄ p̄odus amoris naturalis ad
locū suū. et hec q̄dē materialit̄ in
immaterialib̄. in spūalib̄ spūalr̄
sicut in angelis. sic in aia rationa
li imo sicut altiori longe mō in d̄
bo dīno. q̄d ex forma diuinā p̄/
nitat̄. sibi cōdicata cōsequēte inclinā
afficiē et inamorat̄. et zelat p̄ a/
morē suū spiratū. q̄ spūscūs ē re/
dire ad p̄m circulo cōpletissimo
vbi nō differt alpha et o p̄ncipiū
et finis. Et hec circulatio in eñū
est. fuit et erit. sicut p̄ eñalit̄ dat̄
formā suā filioz cōsequēte eādē vim
spiratiuāz cōdicat filio. p̄ qm vim
spirat̄ cōcordiē spūscūs. amor v/
triusq̄. **R**edeam̄ sup̄ alia duo
dicta. Primū et sc̄m̄. Itaqz 2^m
d̄c̄m̄ ē q̄ tal̄ noticia nō sp̄ ē intui
tiua vel p̄prie expimētalis rei di
lecte. Nō manifesta ē qz nō sēp est
noticia talis simplex et imediata
p̄ obiectalem et immediatam no
tionem rei dilectē sicut supponit̄
et crebro videm̄. Primū vero sta
tim perspicuū est: intuenti descri
ptiōem noticiē intuitiue et experi
mentalis p̄prie d̄c̄e. Nihil em̄ ma
gis imediate. et simplr̄ et p̄ essen
tiam et p̄ obiectalez actū p̄ntiaz
sentit̄ q̄ amor intīm̄ vel affectus
sit iste intellectual̄. sit sensualis. sit
de. re p̄ntē vel absente. vel nō exi

1201.

stēte. **T**ollat̄ attē calūnia sup̄ hec
q̄ d̄r de absentia rei dilectē vl̄ nō
exstia ei. **E**t dicam̄ cū p̄bis et
theologis subtilissimis. q̄d om̄is
res creata habet triplex esse. q̄z
q̄dlibz p̄t dici presēs suo modo.
Habet esse in arte diuina. nec q̄le
cūqz esse sed diuinū et vitale. q̄d
factū in ip̄o scz verbo vita erat.
Et qualis vita? **D**imitz illa q̄ est
lux. vera q̄ illuminat oēm hoīem
veniētem in hūc mūdum. **S**i q̄dē
om̄is creatura est in deo creatrix
essentia. **H**abet sc̄d̄m̄ esse in intel
ligentia angelica s̄m̄ sapiētiam
quam effudit deus super om̄ia
opa. sua q̄ ab initio creata est im
mediate. angelice postmodū de
multis. hoc esse cōdicatum est om̄i
nibus in prima creatiōe et in cō/
sequēti in om̄iū hoīm̄ illuminati
one et plus et minus clarius et
obscurius. **H**abet tertium esse om̄i
nis creatura in p̄prio genere seu
materiali seu spūali. **C**oaptemus
distinctionem triplicis huius esse
ad rem nr̄am et dicamus q̄ nul
la res amari potest vniuersaliter
loquendo. nisi presens sit amanti.
altero triū modoz p̄cedētium. q̄
referunt̄ ad duos. s. ad modum
p̄ntie essentialis in p̄prio genere.
vel ad modum presentie intentio
nalis seu formalis in sua cogniti
one. **U**nde de? si per impossibile
non cognosceret creaturas ip̄e
nō diligeret eas qz in principio
q̄d est verbū creauit oīa. portās

tractatus.

oia dno virtutis sue. **S**icut in angelis. amor non esset ad alia a se. imo nec ad se nisi tale quod amat et pater esset essentialiter vel intentionaliter diligenti vel cognoscenti. Obsecraret aliquid quod insensibilia feruntur potestate suo ad loca sua. nec tamen ista cognoscunt. Rursus est pater quod habent naturalem formam suam in se ipsis. cui data est et impressa talis inclinatio consequens formam. **U**n. nec hinc per inconuenientiam. doctor vnde totus seraphicus cecidit. quod in omni re sit impressus. quodam motus cognitionis naturalis dirigentis quodam suauiter impetu re qualibet in suum finem sicut in angelis sicut in hominibus sicut in animalibus per cognitionem superadditam. quod formaliter et accidens tale. **S**ic in eisdem quemadmodum in ceteris. impressa est forma essentialis. quod spontanea in brutis. libere in intellectualibus dirigunt in proprium finem. **L**ibertas quod libertas ut arbitraria est non se per se format et inde procedit peccatum quod corrumpit modum spiritus et ordinem debitos addi per habitum et ad virtuosos ad libertatem naturalem. quod licet spiritus in se virgo sit et pulchra. etiam in demonibus violari non possit in essentia sua. precipitatur tamen a domino suo per inobedientiam arbitrarie libertatis. ut non exerceat naturale dominium suum et quo perditur est dominium. **Q**uia in re cecinit nostra tympanistrum dispersit superbos mentem cordis sui. **D**eponens potestates de sede naturalis sui dominium. non per

vi

suam. hinc per subditorum rebellionem. **C**onsonat premissis descriptio dionysii de regno dei. **R**egnum inquit est omnis finis et ordinis et legis et ornatus distributio. ubi per totum ornatum. secundum expositores accipitur inclinatio naturaliter indita. cuiuslibet creature ut obediat suauiter creatori. **J**uxta illud sapientis a philosophia deductum apud boetium. **Q**uia sapientia attingit a fine usque ad finem fortiter. et disponit omnia suauiter. **T**empus est et locus ex premissis soluere difficultates preactas circa cognitionem nominis dei intuitiuam. exprime tales et effectuales. sicut orat ecclesia in oratione prentis dominice. **D**eus virtutum cuius est totum quod est optimum insere peccatoribus nostris amorem tui nominis etc. **P**resupponendo quod sit noticia intuitiva contra omnia. quod proprie. quod proximissime. **R**ursus quod sit amor vel affectus et vnde oratur. et quemadmodum affectus omnis exprimetur agnoscat. colligat se mens humilis et videat quod concurrat ad visionem glorie consummatam. ut de his quae certa fide credimus. et ex alijs quae quotidiana nos docet experientia citius attingamus ea quae mediant inter cognitionem naturalem vie. et supernaturalem glorie. **I**lla deo sunt quae proueniunt. hic nobis per gratias spirituales supernaturaliter immittas. prout unicuique diuidit deus mensuram fidei. donorumque suorum. **I**sta sunt specula. iste species iste forme. iste theophanie. iste caligines lucidissime. ista filicia sub

Saper Magnificat

quib' et in quib' speculat' a nobis
hic et nūc de'. **E**cocurrit ad visio/
nē gl'ie lumen q̄duplex scz lumen
potētiale. habituale. obiectale et
actuale. **L**umen potētiale est ipsa
met aia rationalis. Remanet em̄
sp̄ naturale lumen ei' et substerni
tur tā gr̄e q̄z gl'ie q̄cquid sit de a/
l'is lūmib' naturalit' adq̄sitis in
actu vel habitu. Porro lumen ha/
bituale. p̄cipuū et p̄ncipale vo/
cat' lumen gl'ie corrōdens. lumini
gr̄e in via. differēs ab ea p̄ esse cō/
sūmatū quē admodū doctrina cō/
munis docet de habitu caritatis
q̄ manet idē in patria q̄ nō' excū/
dit scdm̄ aplm̄. **C**eterz lumen ob/
iectale est ipse de'. se p̄tans in ob/
iectali rōe. nulla specie mediante.
Apterea d̄r videri facie ad faciez
et sicut est. et oculo ad oculū **D**e/
niq̄z lumē actuale ponit' in actib'
intellect' et volūtatis qui sūt vi/
sio et fructio **J**uxta detm̄iationem
extrauagātis b̄ndicti **C**orrōdēt
āt visioi et fructioni actualib' tres
habit' succedētes habitib'. fidei
spei et caritatis in via. q̄s tres vo/
tes appellam'. aie. xp̄o despōsate
matrimonio p̄ ḡham cōsummato
Quāuis ab aliquib' ponant' vo/
tes. ipsi actus. visiois q̄ fructiois
sub q̄b' includit' act' qui d̄r tentio
succedēs spei. vie et p̄ appropatio
nem fructio noiat'. si distinguam'
dilectioem a tentioe. vel etiā fructioe
stricte sūpta. q̄ delectationi
pp̄ia ē. **S**icut in via ponit' in actf

CEUQ.

bus et habitib' gratuitis q̄dam
t̄nitas d̄tutū theologicaz. similt'
ponūtur suo mō in b̄titudine t̄nitas
dotū in v̄nitate luminis gl'ie
Hec aut' v̄nitas in t̄nitate. et tri/
nitas in v̄nitate vocat' b̄titudine
formalis. **S**i in habitib'. habitu/
alis. actualis si in actib' **S**ed ob/
iectalis dei rep̄satio. facialis ap/
pellat' obiectalis b̄titudine. **U**bi
beat' q̄so p̄re manib' vt ita loqr'
p̄s distinctio de duplici b̄titudi
ne obiectali. .i. q̄ formali. qz facit
ad intellectū et cōcordātiāz do/
ctoz p̄cedētū t̄ps decretal' **R**ur/
sum aduertat vnūq̄sqz q̄ memo/
rie nō abstrahit' b̄titudine formal'
in p̄dicta decretali. qm̄ memoria
nō facit sp̄alez potētiaz distinctā
otra intellectū in assignatiōe ha/
bituū d̄tuosoz vel actuū. sic nec
vis irascibilis otra cupiscibilez
ponit' numez. **A**pplicem' sermo/
nē de b̄ q̄duplici lūie b̄tifico. ad
q̄duplex lumē qd̄ cocurrit ad cō/
tēplatiōem vie. dicētes q̄ ex p̄te
lūis naturalis in se nō est varia/
tio b̄ et ibi. sicut nec ip̄a aie natu/
ra essētiāl' diuersa ē p̄sertiz i ea/
de aia q̄cqd̄ sit d̄ p̄ffone eēntiaz
diuersaz aiaz. put sonare videt'
articulus **D**e anima christi nō sit
perfectior anima iude. error. **D**i/
camus de habitu gratie ad habi/
tum glorie. q̄ differunt penes
imperfectum et consummatum. si/
militer q̄ act' eius. **E**t ita de actu
et habitu caritatis posset dici.

tractatus

Sed de habitib⁹ et actib⁹ fideiꝝ
spei longe aliter q̄ in visione et
fructiōe patrie. Et h̄ p̄pter tertiū
lumen qđ noiā⁹ obiectale qđ ē
ipsemet de⁹ in se visus. Sicut er
go deficit hic in via. tertiū illō lu
men obiectale non qđez in se qm̄
vbiq̄ est sed in rōe obiecti. clare
et nude et immediate in se visi. sic
deficit et differt visioꝝ tentio vie
a visiōe et tentiōe patrie. **N**omen
insup dei qđ se noiāt et manifestat
in celo a noib⁹ q̄bus in terra no/
minat. Quo sup scō noie recipe
q̄ sequūtur. // **S**c̄m̄ d̄r dei nomē
a sc̄itate quā d̄iōn. describēs ait
Sc̄itas est ab om̄i inq̄natiōe. libe
ra et p̄fectissima et incōtaminatī
sima puritas. **G**rece em̄ noiatur
agynos sc̄m̄ ab a qđ est sine et ge
tra. **P**ōt aut̄ hec p̄ticula ost̄rui p̄
se subintellecto x̄bo qđ nomen
dei est vel dicitur vel eminet sc̄m̄
Potest nihilomin⁹ hec sententia
pendē. seu cor̄ndere ad p̄ceden
tem vt dicat maria. qđ sc̄m̄ nomē
dei fecit sibi magna. **S**i qđez ois
cognitio dei. sicut ē fides vel itelli
gentia recte vocat nomē dei. **C**ō
stat aut̄ qđ p̄ fidem et assensū da
tum verbis angeli virgo cōcepit
filiū dei. **F**ecit te g^o btām. qđ credi/
disti fecit magnā. nomen sc̄m̄ dei
Docent sacramenta. q̄s magna
sit in noie d̄ni virt⁹ eius. **A**ut cer
te nomen hoc in sibi⁹ accipit p̄
noiato qđ est de⁹. **S**c̄m̄ nomē dei
est. i. cōfirmatū p̄ oēm creaturam.

vi

maxime intellectualem. quaz nul
la subsisteret. nisi causa qđ dedit eē
influeret. **H**inc canit **A**mbrosius
Rerū de⁹ tenax vigor immotus
in te p̄manens. **E**t facit h̄ ad p̄ce
dētem intellectū de magna virtu
te nois dei. **S**c̄m̄ est nomē dei qz
sc̄ificatū. i. cōsecratū et dedicatum
est in electis dei ad ei⁹ gl̄iam. lau
dem et obsequiū. **S**c̄i eritis quia
ego sc̄ct⁹ sum dicit d̄ns. **S**c̄m̄ est
nomen dei qz sanctificatū legib⁹
eternis. qđ nephas ē violari. **E**la
māt seraphin. sc̄s. sc̄s. sc̄s. ad infi
nuatiōez trinitatis p̄sonaz. iuge
bant ad ter sc̄s nomen h̄. d̄ne de⁹
sabaoth qz trinitas ē in p̄sonis.
vnitas ē in essentia. cui⁹ opa par
ticipāt tripl̄ imitatione interne
sc̄itatis et eterne. **N**omen dei vni
cū ē. sibi soli cognitū p̄pterea non
potuit ab aliq̄ alio a se ip̄oni vel
effari. plene et p̄prie qz naturaz su
am cū suis p̄prietatib⁹ sol⁹ op̄re
hēdit. **D**icit h̄inc inhabitare lucē
inaccessibilē. necnō ineffabilis et
innominabilis esse laudatur.
Nomen dei datū est christo. qđ
est super omne nomen. sic ad p̄
prietatem reducendo factum est
per incarnatiōem. vt esset homo
deus. et deus homo. per commu
nicationem idiomaticum et noim
Nomen dei singulariter inter
puras creaturas eminet in ma
ria qđ illuminans vel illuminata
p̄ in̄pretationē nominat et d̄na

Super Magnificat

Nomen dei sumptum a creatura. sic est oimodū. q̄ ab oi creatura vsq̄ ad infimā p̄t sumi noticia que/ dam rei. et inde nomen q̄ cogno/ scaf. imponi et formari. Rō quia q̄libet est vestigiū. vel imago tri/ nitatis. scdm tria appropriata et secundū triplex gen^o cause efficiē/ tis exēplaris et finalis. **De^o** sicut p̄t nosari scdm suas creaturas. sic p̄t ab hoīe q̄ creatura antono/ matice mūdi dī. participās cuz omī creatura videri et intelligi. nūc. p̄ speculū et in enigmate ver/ ba sūt apli. **Deus** in suis. et ex/ suis creaturis. p̄t dici intuitiue vī/ veri. sic vīsiō intuitiua largissime sūatur. primo. put generat̄. oīs p̄ceptio obiecti simplex. ec̄ imedia/ ta. dī intuitiua. siue obiectū sit rea/ liē p̄ns in se siue p̄ suā spēm seu simi/ tudinē tātmōdo. **Constat** em̄ q̄ oīs res. siue extra aīaz siue intra/ gerē similitudinez dei. **Potest** em̄ hō intelligēs. i. int^o legēs et credens ferri in noticiā obiecti cui^o ē hec similitudo vestigiū. spēs. vel imago **Sec^o** de brutis et hebetib^o. q̄ dei/ um et cui^o signa et verba. voces. spēs et specula nō assumunt nisi vt sūt res q̄dam ad aliud nō rela/ te. **De^o** experimētaliter cogno/ sci p̄t aut percipi a creatura mun/ di viatrice. et si nō in se tñ in sua obiectali rōe. vel imagine seu simi/ tudine. tā extra q̄ intra. **Sequit^r** ex p̄cedēti. i. i. cōzolariō vno q̄ dicitū ē. oēm noticiā. pprie intuiti/

cxviiq.

uā esse experimētalē et ecōtra **Reductio** patebit infra in tracta/ tu de mēte cordis **Sicut** definitio sapiētie. q̄ sup̄mūz locū tenet in noibus dei. p̄ statu vie quā ita de/ scripsit dionys^o. **Sapiētia** ē di/ uinissima dei cognitio que est per ignorātiā cognita. scdm vnicio/ nē supeminētez. qm̄ mēs ab alijs recedens postea etiā se sp̄am di/ mittēs. vnita est sup̄splēdētib^o ra/ dijs inscrutabili et pfūdo sapiē/ tie lūie illūinata. **De^o** si neget^r h̄ cognosci experimētalr vel intui/ tiue. vel etiā q̄oditatiue vt qz ne/ scim^o h̄ de deo q̄o est. sed q̄o nō est. q̄a cognoscit p̄ ignorātiāz vt dicit definitio nūc iudā. oportet ad cōcordiā dictōz s̄ctōz no/ stris vti distinctiōib^o. q̄ rōbiliter ab vsqz p̄t admitti **Una** tā po/ sita ē de noticiā mediata et ime/ diata. **Alterā** sicut inducta ē de no/ ticiā intuitiua q̄ rōbilior apparebit si cōsideremus oīcōntias istas. **Nullas** n̄ valē. **Hec** res ē intellecta. ergo hec res ē. **Hec** res ē imagi/ nata ergo ē. **Hec** res ē intuitiue vi/ sa p̄ suā spēm g^o ē sic nec ista. hec res ē cognita a deo intuitiue per/ suā essētiāz ergo ista res ē demō/ strata re. q̄ est solū possibilis. nec fuit. nec erit **Tertīa** distinctio ē de q̄oditatiua cognitioe rei. **Cogno/ scit** itaqz res. vno mō scdm q̄o noīs sicut chimera cognoscit quia scimus quid hoc nomen si/ gnificat. scilicet chimera.

Secundo dicitur res cognosci quod dicitur
tunc. quoniam scilicet quod talis res est actu aut
sub quodam generalitate cognoscuntur
aliquae suae proprietates et cause
Si non admittit huius membrum distinctio
ad dicitur. vix relinquitur aliquam cognitionem
quod dicitur de rebus etiam creatis
visibilibus. **T**ercio modo propriissime
quod est de re scilicet. dicitur ipsa cognoscitur
scilicet per suam causam primam et totalem
Sic enim intelligitur illud philosophi. Scire
est rem per causam cognoscere. et quoniam illius
est causa. et Cognoscimus
hic quod est de duobus primis mo-
dis. Tertio vel est proprium deo soli
vel concipitur beatifice visioni. ubi fa-
cie ad faciem videbitur sancti nomen
eius. et cantabit in id ipsum. **M**a-
gnificat anima mea dominum

Sequitur tractatus

sextus dramaticus super huius versu
Et misericordia eius a progenie
in progenies. et. **U**bi de lamentatione
marie. per notulas centum

Prima notula

Et misericordia eius a progenie
in progenies timentibus
eum. Discipulus sentio
quemadmodum resonat in cantico suo
maria cum patre suo. cuius in uno psal-
mo est initium. Misericordiam et iudicium
cantabo tibi domine. Timor itaque ve-
nit ex consideratione iudicii. Quid est
igitur in hoc cantico. iungere misericordiam
cum timore. nisi misericordiam et iudicium
pariter cantare? Quid propterea misericordiam

et timorem deo psallere. nisi exultare
cum timore? Sicut in huius cantico tenor
iusticie et mollis cantus misericordie. **S**ed
quoniam quod si maria iuxerit cantus et
conferes in corde suo cum spiritu exul-
tatione lamentum iusticie. presertim
quod deum est quod in omnes affectionum
voces se cantantis marie varia-
bat affectus. Sic enim levius induci po-
terimus nos peccatores. si cum letis
miscere tristitia. desiderare lectulum
sponsi. sed timere speluncam inferni.
girare per meridiem sed flexi ad aquilonem.
sperare de misericordia. sed timere iudicium.
scire tempus ridendi. et tempus flere
di Si spes eleuat ad presumptiorem.
deprimat timor. sed non ad desperatorem.
Resiliat timor ab horrore
severitatis ad placorem benignitatis.
Dicat omnis christianus. Impulsus
euerus sum ut caderem propter misericordiam ini-
quatum meorum. et dominus suscepit me
secundum multitudinem miserationum suarum.
Magis lamentata est absque
dubitacione. cum multis. tunc apud dei
aures mentis sue ploratis. **A**rgo
bita Absit ut imitaretur inertiam
iudeorum. quam sub inducitur parabola
puerorum in foro ludentium dicitur
christus. Cecinimus vobis nec saltastis.
Lamentauimus nec plorastis. **J**udei
siquidem si per allegoriam loquimur.
neque christum manducatum cum eis. nec
Iohannem abstinentem in heremo susceperunt.
sed utriusque detraxerunt.
Sic mente corrupti homines omnia
ad suum trahunt iuteritum. quemadmo-
dum egrius auribus. nec carmine placet